

OBSAH

ČÁST I.: POJIŠŤOVNICTVÍ A FINANCE

1. KAPITOLA

ÚVOD	13
------------	----

2. KAPITOLA

POJIŠTĚNÍ JAKO OCHRANA PROTI RIZIKŮM	15
---	-----------

2.1 Pojistné riziko	15
---------------------------	----

2.2 Základní pojmy a údaje	19
----------------------------------	----

2.3 Životní pojištění	23
-----------------------------	----

2.3.1 Členění životního pojištění	23
---	----

2.3.2 Základní pojmy životního pojištění	24
--	----

2.4 Neživotní pojištění	31
-------------------------------	----

2.4.1 Členění neživotního pojištění	31
---	----

2.4.1.1 Majetkové pojištění (věcné pojištění)	31
---	----

2.4.1.2 Pojištění odpovědnosti za škody	36
---	----

2.4.1.3 Úrazové pojištění	37
---------------------------------	----

2.4.1.4 Soukromé zdravotní pojištění	38
--	----

2.4.2 Základní pojmy neživotního pojištění	39
--	----

2.5 Sociální pojištění	43
------------------------------	----

2.6 Marketing v pojišťovnictví	45
--------------------------------------	----

3. KAPITOLA

FINANČNÍ MATEMATIKA V POJIŠTĚNÍ: INVESTIČNÍ PRAXE	47
--	-----------

3.1 Aktiva a pasiva pojišťovny	47
--------------------------------------	----

3.1.1 Finanční toky v pojišťovně	48
--	----

3.1.2 Rozvaha pojišťovny	51
--------------------------------	----

3.2 Depozita u bank	54
---------------------------	----

3.3 Dluhopisy	58
---------------------	----

3.3.1 Bezkuponové dluhopisy	59
-----------------------------------	----

3.3.2 Kuponové dluhopisy	62
--------------------------------	----

3.3.3 Výnosová křivka a durace dluhopisu	64
--	----

3.4 Akcie	66
-----------------	----

3.5 Indexy cenných papírů	68
---------------------------------	----

3.6 Investiční řízení v pojišťovně	69
--	----

3.6.1 Diverzifikace investičního portfolia	69
--	----

3.6.2 Měření výkonnosti investičního portfolia	71
--	----

3.6.3 Sladění aktiv a pasiv	74
-----------------------------------	----

4. KAPITOLA	
FINANČNÍ MATEMATIKA V POJIŠTĚNÍ: TEORETICKÉ ZÁKLADY	77
4.1 Spojité úročení	77
4.2 Hodnoty důchodů	79

ČÁST II.: ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

5. KAPITOLA	
MODELOVÁNÍ ÚMRTNOSTI	89
5.1 Délka života	89
5.2 Intenzita úmrtnosti	92
5.2.1 Zákony úmrtnosti	94
5.2.2 Področní pravděpodobnosti úmrtí a dožití	97
5.3 Celočíselná délka života	99
5.4 Různé příčiny výstupů z pojistného kmene	100

6. KAPITOLA	
ÚMRTNOSTNÍ TABULKY	103
6.1 Popis úmrtnostní tabulky	103
6.1.1 Počty dožívajících a zemřelých	108
6.1.2 Další funkce v úmrtnostní tabulce	111
6.2 Praktický pohled na úmrtnostní tabulky a jejich pojistné aplikace	113
6.3 Konstrukce úmrtnostních tabulek	119
6.3.1 Odhad pravděpodobností úmrtí	119
6.3.2 Vyrovnávání úmrtnostních tabulek	122
6.3.3 Intervaly spolehlivosti v úmrtnostních tabulkách	125
6.4 Příklad konstrukce generačních úmrtnostních tabulek pro důchodové pojištění a penzijní připojištění	127

7. KAPITOLA	
ZÁKLADNÍ DRUHY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ A JEJICH OCENĚNÍ	139
7.1 Princip ekvivalence	139
7.1.1 Počáteční hodnota pojištění	142
7.1.2 Přístup pomocí střední hodnoty náhodné veličiny	143
7.1.3 Přístup pomocí komutačních čísel	145
7.2 Kapitálová životní pojištění	152
7.2.1 Pojištění pro případ dožití	152
7.2.2 Pojištění pro případ smrti	154
7.2.3 Dočasné pojištění pro případ smrti	155

7.2.4	Smíšené pojištění	158
7.2.5	Pojištění s pevnou dobou výplaty	161
7.3	Důchodová pojištění	161
7.3.1	Pojištění doživotního důchodu	162
7.3.2	Pojištění dočasného důchodu	167
7.3.3	Področní důchody	173
7.4	Spojité přístup k produktům životního pojištění	175
7.5	Produkty životního pojištění s proměnným pojistným plněním	177
7.6	Shrnutí vzorců	179
8. KAPITOLA		
KALKULACE POJISTNÉHO V ŽIVOTNÍM POJIŠTĚNÍ		183
8.1	Běžné nettopojistné	183
8.2	Bruttopojistné	187
8.2.1	Klasický přístup ke správním nákladům	188
8.2.2	Správní náklady v bruttopojistném jako finanční toky	194
8.3	Výhrada vrácení pojistného	196
9. KAPITOLA		
ZDRAVOTNÍ ASPEKTY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ		199
9.1	Lékařský underwriting	199
9.2	Pojištění vážných onemocnění	204
9.3	Úrazové a invalidní pojištění	212
9.4	Soukromé zdravotní pojištění	217
10. KAPITOLA		
POJIŠTĚNÍ VÍCE ŽIVOTŮ A SKUPINOVÉ POJIŠTĚNÍ		221
10.1	Pojištění více životů	221
10.2	Skupinové pojištění	224
11. KAPITOLA		
REZERVA POJISTNÉHO ŽIVOTNÍCH POJIŠTĚNÍ		227
11.1	Nutnost tvorby rezervy pojistného životních pojištění	228
11.2	Nettorezerva	233
11.3	Ukládací a riziková část pojistného	240
11.4	Bruttorezerva	244
11.4.1	Klasický přístup k bruttorezervě	244
11.4.2	Správní náklady v bruttorezervě jako finanční toky	249

12. KAPITOLA	
VÝPOČTY ZALOŽENÉ NA REZERVĚ POJISTNÉHO ŽIVOTNÍCH POJIŠTĚNÍ	
POJIŠTĚNÍ	251
12.1 Odbytné	251
12.2 Redukce při neplacení běžného pojistného	252
12.3 Změny v pojistných hodnotách	254
12.3.1 Zvyšování běžného pojistného	254
12.3.2 Zvýšení pojistné částky nebo důchodu	255
12.4 Podíl na zisku	259

13. KAPITOLA	
MODERNÍ POSTUPY A PRODUKTY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	265
13.1 Profit testing a implicitní hodnota životní pojišťovny	265
13.2 Flexibilní produkty životního pojištění	271
13.3 Investiční životní pojištění	273

ČÁST III.: PENZIJNÍ POJIŠTĚNÍ

14. KAPITOLA	
PENZIJNÍ POJIŠTĚNÍ	285
14.1 Příspěvkově a dávkově definované penzijní plány	285
14.2 Financování penzijního pojištění	289

ČÁST IV.: NEŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

15. KAPITOLA	
TARIFNÍ SKUPINY A ZÁKLADNÍ UKAZATELE V NEŽIVOTNÍM POJIŠTĚNÍ	
POJIŠTĚNÍ	299
15.1 Vymezení tarifních skupin v neživotním pojištění	299
15.2 Základní statistické podklady a ukazatele v neživotním pojištění	303

16. KAPITOLA	
KALKULACE POJISTNÉHO V NEŽIVOTNÍM POJIŠTĚNÍ	307
16.1 Obecný vzorec nettopojistného	307
16.2 Škodní tabulka a výlukový řád ze škodního stavu	309
16.3 Nettopojistné pro různé formy pojištění	312
16.3.1 Pojištění na pojistnou částku	316
16.3.2 Škodové pojištění	316
16.3.3 Spoluúčast	319
16.4 Nettopojistné pro víceletá pojištění	321
16.5 Praktický příklad pro stanovení nettopojistného	323

16.6	Bruttopojistné	326
16.6.1	Bezpečnostní přírážka	327
16.6.2	Správní náklady a kalkulovaný zisk	331

17. KAPITOLA

POJISTNÉ REZERVY V NEŽIVOTNÍM POJIŠTĚNÍ	333
17.1 Trojúhelníková schémata	334
17.1.1 Stupňové metody	334
17.1.2 Separační metody	337
17.2 Rezerva na vyrovnávání mimořádných rizik	337

18. KAPITOLA

MATEMATICKÉ MODELOVÁNÍ V NEŽIVOTNÍM POJIŠTĚNÍ	339
18.1 Modely počtu pojistných nároků	339
18.2 Modely výše škod	345
18.3 Složené pojistné modely	348
18.4 Pojistné modely v čase	349
18.5 Pravděpodobnost ruinování	351
18.6 Systémy bonus-malus	352

ČÁST V.: ZAJIŠTĚNÍ A SOLVENTNOST POJIŠŤOVEN

19. KAPITOLA

ZAJIŠTĚNÍ	359
19.1 Důvody zajištění	359
19.2 Proporcionální zajištění	361
19.3 Neproporcionální zajištění	367

20. KAPITOLA

SOLVENTNOST POJIŠŤOVEN	371
LITERATURA	377
REJSTŘÍK	385